

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Tertia pars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

dicendū q̄ iohannes ad presentiā ch̄ristū cognovit eū p̄sonalit̄
esse quē non cognoscet absentē. Si em̄ adhuc in vtero m̄fis
ex̄ns cognovit eū p̄ntē vīrgine & salutatē elizabeth multo am-
plius credendū est q̄ p̄ntē sibi t̄pē bapt̄smi repletus sp̄ū p̄phet̄
eo cognouerit. Sed q̄ nō dicit io. se cognouisse ex vīsione colū-
be ch̄ristū esse p̄sonalit̄ sed q̄ ipse bapt̄saret in sp̄ūlāndō. iō be.
aug. dicit q̄ io. etiā ante vīsionē colūbe cognouerat ch̄ristū ēē
filiū dei. et q̄ bapt̄saret in sp̄ū et igne p̄nic. Sed quid nescie-
bat io. nesciebat certe potestatē bapt̄smi sibi dñm retentuz. ne
dīcerent paulus et petrus. bapt̄smus meus sic euangeliū meū
hanc quidē potestatē sibi dñs retinuit q̄ nesciebat p̄nus io. sed
solū mīsteriū bapt̄smi nouit tūstuz in bonos et malos. qđ sa-
cramentū tam sanctū est vt nec homicida mīstrante polluāt. Et
dicit aug. q̄ dñs p̄tācē illā bapt̄smi potuit abeui suo seruo da-
re vt tantā vīni h̄eret bapt̄smus id ē datus a seruo quantū ha-
ber datus a dño. sed noluit ne sp̄es ponere in seruo & ne mul-
tiplicarent bapt̄smata. iō vñus dñs. vna fides. vnu bapt̄smā
pter quā vītā manet vna ecclēsia. canti. 6. Vna ē columba
mea Iē dicit io. vñ cognovit ch̄ristū sibi hanc p̄tācē retinuisse.
p̄ illā sc̄z vīsionē vīsiblē sp̄ūlāndi factaz sup̄ eū. vñ dicit. Ego
quidē nō agnoscebā eū tālē sibi p̄tācē retentuz: sed q̄ misit me
solitārī vītā agentē: bapt̄sari in aq̄ misit eū deus. Jo. 1. Fuit
hō missus a deo. ille mihi dixit: multos cerē bapt̄sab sed: sup̄
quē videris sp̄itu descendētē: in sp̄ē columbe: et manentē sup̄
eū: manlit quidē columba p̄ horā sup̄ caput ch̄risti. Sed t̄p̄alis
mansio signi p̄petuū mansiōne designabat rei: hic ē qui bapt̄-
sat: id ē lauat: in sp̄ūlāndō: sp̄ūs em̄ sanctus lauat̄ ē mentis
quo ille solus emundat cor. a quo idē sp̄ūlāndus p̄edit. vnde
potestatē bapt̄smi sibi retinuit. p̄tācē vero bapt̄sandi cōicauit
ahis.

Tercia pars.

N

Ergo ponit̄ testimoniū io. de ch̄risti nativitate eterna
et ego vīdi: debet em̄ testimoniū esse de vīsīs & credi-
bilib⁹. Sed aduertendū q̄z io. aliud vīdit et alīd cre-
dīdit. vīdit em̄ columbā & credīdit eā esse signū spi-
ritussandi. vīdit ch̄ristū in carne et credīdit deū esse. sibiq̄z bapt̄-
smi retinuisse virtutē. audiuit vōcē de celis et credīdit ēē patris
signū. q̄z hic dīgitō demonstrat̄ ē filius dei. nō adoptiūe ut
nos. sed naturaliter. ro. 1. Pr̄estinatus est filius dei in virtute.
id ē in eadē natura cū patre. Et nota q̄z quē pr̄mis agnū ēē dīx-
enat nūc filius dei dīxit q̄z oportebat illū esse filius dei vēz qui
bapt̄sas. p̄tās em̄ id est auctoritas bapt̄smi. qua sibi soli quis

Sermon

retinet virtutē eius vel alteri communicat. non ē potestas crea-
ta sed diuina. potestas vero exzellentie creata est. sed eā sibi reti-
nuit christus isto modo q[uod] aliis eā dare potuerit. filij autē ado-
ptati ministri sunt vniuersitatis. vnicus habet potestatē adoptati ministeriū.
Ite non q[uod] ex omnib[us] que apparuerūt sup̄ christū bapti-
satū manifestabāt eum esse filium dei. sed ex hoc potissimum. q[uod] vox
patris auditā ē. hic ē filius meus ēc. vñ querit criso. quare nō
crederunt iudei hat apparente visione christū esse filium dei. Et
rūdet dupliciter. Primo q[uod] ad credendū nō sufficit visio corporis
sine visione mentis. qua iudei carebant. Ila. 6. Exulta cor
populi huius ēc. Si em̄ non crederūt miracula facienti. nō mi-
rū si etiā visa columba manserant increduli. Secundo dicit potest
q[uod] non om̄s. sed io. tñ aut etiā qui deuotius erat dispositi istā
apparitionē viderūt ēc.

Dominica secunda post epiphaniam. Pri- ma pars sermonis xxi

Opae facte sūt in thana galilee ēc. Jo. 2. Tūm dei
filius nostris descendit humanis. vt etiā carna-
les nuptias sui pūntia honorare et operatione mis-
ericordiū sanctificare voluerit sic p̄ns attestat euange-
liū. tuins tres sunt p̄tes. In prima ponit nuptialē
preparatio. sed deficiens. In secunda virtualis operatio subue-
mens. ibi. dicit m̄r. In tercīa rei facte commendatio excellens.
ibi. et dixit eis ih̄sus haerite. Circa primū quatuor tangunt.
scz nuptiarū locus. auentus. affectus. et christi assensus. ¶
Propter primū dicit. Nuptie facte sunt. hoc actū est completo
anno ex quo christus baptisatus est eadē die in thana. qui ē vi-
tulus pūntie: galilee: putant quidam has nuptias Iesu. finisse
euangeliste. et inde vocati esse a dño ad p̄petuā virginitatē ser-
uandā. quod nō est certū. Nota q[uod] iste nuptie carnales audior-
em hñt deuz. sic dicit gene. 2. Quia deus formauit mulierē vt
esset adiutoriū viro. sic autē dicit aug. sup̄ gene. ad l̄ram. Non
iuenio ppter qd̄ adiutoriū sit creata mulier. nisi ppter generati-
onē. in cunctis em̄ aliis ministeriis melius iuuat vir vix q[uod] mu-
lier. ideo utriq[ue] dixit deus. gene. 1. Crescite et multiplicam̄ ēc.
et vt dicit mat. 19. Deus ipse legez m̄fimoniū ordiauit. sic ait
adā visa muliere. hoc nūc os ex ossib[us] meis ēc. quāobrē relinqt.
homo seminam patrem suum. et homo masculus matrem suam
et adhæribit uxori sue. et erunt duo in carne una. quibus ma-
ritalis concubitus sic determinat. vt om̄nis concubitus vita osus